

XITLACHIA MAUILILI

H5N1 (Influenza Tlen Totomej) Ipan Uakaxmej

Ipan Marzo 25, 2024, Kali Kampa kijita mila uan tlapijalmej tlen Estados Unidos (United States Department of Agriculture — USDA) kijito nopa tlapijalmej tlen itstokey ipan Texas uan Kansas mokokolismakej ika se **virus tlen influenza tlen totomej (tsonpili tlen totomej) kiixmajtokej kej H5N1**. Kema achtoui tematiltijkej, kipantijtokej H5N1 ipan **uakaxmej tlen temaka leche ipan sekinok estados**.

Tlen panotiala

H5N1 ipan Estados unidos achtoui neski ipan **ipan totomej tlen yaujj sejkano ipan 2015**, uan ipan totomej tlen kintsaktokej (kej piyomej, totolimej uan sekinok) ipan 2022. 2022 hasta ama, kinmiktijtokej tluel miakej totomej ipan Estados Unidos. Hasta ama, tematiltijtokej **mokokolismakatokej tlapijalmej tlen chichi ika H5N1** ipan Estados Unidos, Canada, uan sekinok altepemej ipan tlaltripaktli. Tlapijalmej tlen mas mokokolisuijtokej (kayochimej, osos, zorrillos, mapaches, kuatlakilomej, focas, mistomej, kimichimej, uan sekinok) kinmasiltia totomej o kinkua katli ya mijtokej. Tlen amanok tematiltijtokej tlen momajtokej ipan uakaxmej tlen temaka leche eli tlen achtoui mokokolismakatokej ika H5N1. Amo se kigmati kenijkatsa momajkej uakaxmej ika H5N1.

Maske amo nesi tlaj uelis momauasej se maseuali ika seyok maseuali, **se keski tekipanouanij** katli itstoya ika nopa tlapijalmej tlen mokokolismakej kena momajkej ika H5N1. Maseualmej katli tekiti ika tlapijalmej katli motekiuaj para tlakuasej (tlachijchiuali ika leche, kampa kiajokui nakatl, sekinok.) uan sekinok tlamantli (viscera, leche, sekinok.) moneki kuali momokuitlausej uan amo momauasej ika H5N1. **CDC kintlajtolmaka tekipanouanij katli uelis kiitskitokej** tlapijalmej o sekinok tlamantli katli uelis momajtok ika nopa kokolistli ma motlachilikaj ipan 10 tonali tlaj tlatlasi, yakatsonpilti o kipia conjuntivitis (ajuayo uan chichiliui moixteyol) tlaj kena uajka ximopajtit ika motepajtiketl o kampa kinpajtia noch i maseualmej.

Kiitasej kampa ueliskia momauasej tekipanouanij

Tekipanouanij katli kiitskia tlapijalmej tlen mokokoua o mijtokej uan sekinok tlamantli katli uelis kimajtok H5N1 mas mauilili momauasej. Nika eltok se keski neskayotl tekiti tlen ika uelis se momauas, uelis pampa tikitskis o tiitstos nechka:

Lixkopinkayo: USDA

- Totomej, uakaxmej o sekinok tlapijalmej katli mokokolisuijtokej.
- Inintlakayo totomej, uakaxmej o sekinok tlapijalmej katli san nima mijkej
- Kuitlatl o tlasoli
- Kampa tlatejtema uan atl uelis sokiyojtos ika katli mokaua tlen tlapijalmej (se neskayotl, kampa moajokui atl, kampa atli tlapijalmej, uan sekinok tlamantli)
- Leche katli amo iksitok
- Viseras uan ininchichi uakaxmej katli tlachichitia

Katli kintekiuia maseualmej **katli kijitskia uakaxmej**, katli kinpajtia tlapijalmej uan katli tekiti kampa kinmiktia tlapijalmej **moneki momokuitlausej uan kiampa amo mokokosej ika H5N1**. Kema **kintlachilia tlen mauilili** kema tekiti mila, kema kinmokuitlausej uan kiniskaltia tlapijalmej uan kampa tekiti ika nakatl o leche tepaleuia pampa uelis kimajtosej tlaj se maseuali momajki ika H5N1.

Kiitasej kenijkatsa amo mokokosej

Sekij katli tekiti ika uakaxmej nojkia tekiti mila. OSHA kiixtoma "tekiti mila" eli noch i tekiti kampa kitoka o pixka se tlamantli, kema kiniskaltia uakaxmej uan totomej tlen tsaktokej (kej piyomej uan totolimej) o kampa ueli kampa mochiua ni tekiti.

Uelis tikitas tlen kijjtoua OSHA para momokuitlausej uan amo mokokosej ipan [29 CFR tlaxeloli 1928](#). Nojquia, xikita tlaxeloli tlen moneki tijchiuas tlen Tlanauatili kampa kijjtoua kenijkatsa momokuitlausej uan mopajtisej tekipanouanij (General Duty Clause of the Occupational Safety and Health) (Tlanauatili OSH) Tlanauatili kijjtoua katli kintekiuia maseualmej moneki kiitasej "kampa tekitisej ma elto kuali uan amo onkas maulili katli kichiktok o uelis kichiwas se maseuali mikis o mokokos". [29 USC 654\(a\)\(1\)](#). Uelis amo kichiwas ni se keski tlen tsikitetsi inintla. Tlanauatili OSH motekiua kampa kintekimaka kinpano 11 maseualmej o katli kinselikej mas tekipanouanij maske san se keski tonali uan ayamo kipano 12 mestli. Pero ipan sekij estados OSHA tlanauatia se keski tlamantli para momokuitlausej y amo mokokosej maske ayamo asi 11 tekipanouanij, uan sekij tlanauatili uelis tlajtlanis sekinok tlamantli.

Para tekipanouanij katli tekiti ika uakaxmej kampa kinmiktia, uan uelis tekiti kampa onka virus tlen influenza tlen totomej nopa tlanauatili OSHA kijjtoua moneki kichiwas ni:

- Tlamantli katli sejse maseuali kitekiua para momauilis ([29 CFR 1910. Subpart I](#)), nojquia moneki kiitas tlake maulili ueliskia kipa nopa tlamantli (PPE) kej kijjtoua ipan 29 CFR 1910.132(d)
- Tlamantli ika tlen titlajiotilanas ([29 CFR 1910.134](#))
- Tlen moixtomas kema tijtekuiia se tlamantli para titlajiotilanas maske amo mitsnauatisej tijtekuiis ([Kema tijnekis tijtekuiis se tlamantli, 29 CFR 1910.134 Apéndice D](#))
- Kampa tikijkilos tlen kichijtokej ([29 CFR 1904.7](#))

Kampa amo moneki motekiuis ika tlen tetlajiotilana pampa kali tetekimaka niyon tlanauatili OSHA tetlajtlania, katli tetekimaka uelis kinkauas tekipanouanij ma kitekiukaj nopa tlamantli, pero moneki kiitas nopa tlamantli amo kitsakuilis o kichiwas mokokos. Ni kijtosneki se maseuali kimati tlaj kinekis kitekiuis o amo kej kijjtoua Tlanauatili kampa kijjtoua kenijkatsa momanauisej kema tlajiotilanasej, xikita [1910.134\(c\)\(2\)](#). Katli tetekimakatokej uelis kinkauas maseualmej ma kitekiukaj ika motentsakua N95 o sekinok tlamantli ika motentsakua (FFR) kema tekitisej ika uakaxmej o sekinok tlajtlanis. Tlaj kinekis kitekiwasej ika tlajiotilana katli kiixmajtokej kej elastoméricos kampa tekiti, moneki katli tetekimaka temakase se amatl kampa nesi [Apéndice D tlen 1910.134 – Kampa Kiixtoma Kema Amo Moneki](#)

Kitekiwasej ika Tlajiotilanasej, uan kichiwas tlen nopona kijjtoua kej kiitasej se tepajtiketl uan kuali mopajpakasej (Xikita tlen [OSHA kitlajkuiluili Kevin Cochran, abril 24, 2018](#)).

Katli tetekimaka moneki kichiwas uan kinmachtisej tekipanouanij [tlen kijjtoua CDC para uelis momanauisej tlen H5N1](#) uan kiitasej ma mochiwa ni tlamantli kema tekipanouanij kichiwas nopa tekiti tlen ya moijtok o kema tekiti kampa ayamo kuali kipajpaka uan nopona itstoya tlajtlanis tlen mokokojtokej o mijtokej:

- Ximomapajpaka ika atl uan xapo kema ayamo timotlalilia ika tlen timotentsakua (PPE).
- Xijtekui tlen kijjtojtokej para motentsakuasej, kej
 - Overol katli amo achichina
 - Ika tlen motentsakua (FFR) uan NIOSH kijjtoua kuali (kej, N95® o seyok) o ika tlen titlajiotilana uan kiixtsakua tlajko moxayak katli kiixmajtokej kej elastomérica ika filtro N95®.
 - Ika tlen moixteyoltsakua (lentes) o moixtsakua (careta) uan kuali motlalilisej.
 - Tekaktli tlen amo pano atl o ika tijsakuas motekak uan kuali tsaktok.
 - Ika tijsakuas motsonteko o motsonkal
 - Ika tijpikis momax uan amo xolonis.
- Xiiyokatlali kampa timotlalilis uan kampa tikixtis ika tlen timomauilis (PPE).
- Ximotlalili ika timomauilis (PPE) [kej kijjtoua kampa titekitis](#).
- Amo ximoixtski (ixteyoli, yakatsoli uan kamak) kema ya tikitski tlamantli tlen sokiyo.
- Xikixti ika timomauilis (PPE) [kej kijjtoua kampa titekitis](#).
- Xipojpoua uan xipajioti nopa tlamantli ika timomauilia (PPE) tlen sempa motekiuis kej kijjtoua katli kichijki.
- Xijtepeua nopa tlamantli ika timomauilia (PPE) katli ayakmo motekiua uan xikita kej se tlamantli tlen maulili (xijtlali kampa mitsiljuikej).
- Ximalti kema tikixtis mopese tlen sokiyo.
- Ximomatsakua uan xijtekui peseli katli mitsmanauis kema tikitskis/titlachekuenis tlen sokiyo uan sekinok tlamantli tlen uelis mopajpkas.
- Xiiyokatlali uan kuali xijtsakua nopa peseli tlen sokiyo ipan bolsas o kuakajas para kiukasej.
- Xijchekueni katli mosokuijtok kampa tijtekitis kema kiampa uelis tijchiuas (amo xijtekui katli sokiyo mochaj).
- Xijchekueni peseli sokiyo ika atl totonik.

Tlaj kinmachtisej tekipanouanij, uan amo oui kamanaltisej, kichiuas noch i kichiuasej tlen kinamiki, nojkia kimauilisej uan kuali kitekiusej ika tlen momauilia (PPE). Kema kinmachtisej moneki kipankixtisej moneki kuali momajtekisej o kitekiusej gel ika alcohol kema amo onka atl uan xapo uan kiampa amo momauasej. Tlaj tijneki tijmatis tlen tlanautili uan tlayakanalistli tlen OSHA, xitlachili **Tlanautili OSHA tlen Kixtoma Kenijkatsa Momauilisej kema Titlaijitolana** uan sitio web **OSHA kampa kamanalti tlen influenza tlen totomej.**

Kenijkatsa tijnotnotsas OSHA

Kej kijtoua nopa Tlanautili tlen Kijtoua Kenijkatsa Mopajtisej uan Momanausisej Tekipanouanij tlen 1970, katli tetekimaka moneki kitasej kampa tekiti ma elto kualka uan amo kampa mokokosej tekipanouanij. OSHA kineki noch i kitali kitekipanoua Estados Unidos tekitisej kampa amo mokokosej uan kuali itstosej, kampa amo kintlatsakultikaj kema amo kinamiki. OSHA kichiua ni kema kichiua tlanautili uan kiita ma mochiua; kiita amo ma kintlatsakultikaj katli moteiljuia kej kijtoua Tlanautili OSH uan sekinok tlen Estados Unidos; kinmachtia maseualmej uan kinpaleuia; uan kiita tlen OSHA kichiua ipan sejse estados elis sanse kej kichiua ipan noch i Estados Unidos, kiampa kinpaleuis tekipanouanij kuali momauilisej uan amo mokokosej. Tlaj nojua tijneki tijmatis, xikalaki ipan www.osha.gov o xitlanotnotsa OSHA ipan ni 1-800-321- OSHA (6742), TTY 1-877-889-5627.

Tlaj nojua tijneki tijmatis tlen ni tlamantli, xikita:

- Burrough ER, Magstadt DR, Petersen B, et al. Kenijkatsa tluel temaua nopa influenza tlen totomej A(H5N1) clade 2.3.4.4b Kej momaua uakaxmej tlen temaka leche uan mistomej katli kalijtik itstokej, Estados Unidos, 2024. Emerg Infect Dis. 2024 Jul [kitlachiljtokej mayo 21, 2024]. <https://doi.org/10.3201/eid3007.240508>
- Kali kampa kijita mila uan tlapijalmej tlen Estados Unidos (U.S. Department of Agriculture — USDA) | Tlen APHIS Tetlajtolmaka para nopa virus H5N1 tlen Influenza tlen Totomej tlen Tluel Temaua (Highly Pathogenic Avian Influenza — HPAI) ipan uakaxmej para tekichiuanij tlen estados katli kiita kuali itstosej tlapijalmej, tlapijaltepatjiani uan katli kiniskaltia Abril 12, 2024
- CDC | Influenza tlen Totomej tlen Tluel Temaua (Highly Pathogenic Avian Influenza) A(H5N1) ipan Tlapijalmej: Tlen uelis tijchiuas para achtou, titachilijtias, uan kema kiita tlen panok
- USDA | Kema kiita Influenza tlen Totomej tlen Tluel Temaua (Highly Pathogenic Avian Influenza) ipan Tlapijalmej tlen chichi
- USDA | Kema kiita Influenza tlen Totomej tlen Tluel Temaua (Highly Pathogenic Avian) (H5N1) ipan Uakaxmej tlen Temaka Leche: Tlen ajachika motlajtlania

Tlen nika tematiltijtokej amo se mauiltikakamanali nyon se tlanautili. Kipia tlajtolmakalistli uan kixtoma tlen moneki kichiasej para momauilisej uan amo mokokosej. Tlen nika tetlajtolmaka uelis kinpaleuis tlen tetekimaka uan uelis kinyakanas para kitasej kampa tekitisej amo aki mokokos. Nopa Tlanautili kampa Kijtoua Kenijkatsa Mopajtisej uan Momanausisej Tekipanouanij (The Occupational Safety and Health Act) kijtoua katli tetekimaka moneki kichiua tlen kijtoua nopa tlanautili katli kichijtok OSHA o katli kichijtok se estado uan OSHA kijtuk kena kuali. nojkia, Tlanautili kampa kijtoua tlen moneki mochiusas, Tlaxeloli 5(a)(1), kijtoua katli tetekimaka moneki kitasej kampa tekiti amo maullili katli uelis kichiua se mikis o mokokos. Onka 22 tlamantli katli OSHA kijtuk kena kuali, katli kinpaleuia katli tekiti ika tlen ueli maseual uan ika gobieno uan chikuasej tlamantli katli kinpaleuia katli tekiti ika gobieno. Moneki nopa tlamantli tlen kichijtokej estados elis sanse kej katli kichijtok OSHA o mas kuajkuali.

